

SÖYLEV(NUTUK)-2

1. (I) Bir topluluğa düşünceler, duygular aşlamak amacıyla söylenen, uzunca, coşkulu ve güzel sözlerle nutuk (söylev) denir. (II) Nutuklarda topluluğa seslenen kişi (hatip), dilin güzel ve etkileyici olmasına önem verir. (III) Çünkü amaç, dinleyicileri coşturmak, onları belli bir hedefe yönlendirmek, ortak duygularda bir araya getirerek heyecanlandırmak ve harekete geçirmektir. (IV) Nutuklarda dil göndergesel işlevde kullanılır. (V) Bu bölüm, etkileyici bir sözle bitirilmelidir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde nutukla ilgili bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

2. Yurttaşlarım!

Az zamanda çok ve büyük işler yaptık. Bu işlerin en büyüğü, temeli, Türk kahramanlığı ve yüksek Türk kültürü olan Türkiye Cumhuriyeti'dir.

Bundaki muvaffakiyeti Türk milletinin ve onun değerli ordusunun bir ve beraber olarak azimkârane yürütmesine borçluyuz.

Fakat yaptıklarımızı asla kâfi görmeyiz. Çünkü daha çok ve daha büyük işler yapmak mecburiyetinde ve azmindeyiz. Yurdumuzu dünyanın en mamur ve en medeni memleketleri seviyesine çıkaracağız. Milletimizi en geniş refah, vasıta ve kaynaklarına sahip kılacağız. Milli kültürümüzü muasır medeniyet seviyesine çıkaracağız.

Yukarıdaki metinde, aşağıda verilenlerden hangisi yoktur?

- A) Dil; alıcıyı harekete geçirme ve heyecana bağlı işlevde kullanılmıştır.
B) Konuyla ilgili somut örnekler verilmiştir.
C) Etkili, sade, açık, heyecan verici bir dil kullanılmıştır.
D) Türkiye Cumhuriyeti ve Türk milletinin geleceği için hedefler gösterilmiştir.
E) Harekete dayalı plana göre yazılmıştır.

3. Az zamanda çok ve büyük işler yaptık. Bu işlerin en büyüğü, temeli, Türk kahramanlığı ve yüksek Türk kültürü olan Türkiye Cumhuriyetidir. Bundaki muvaffakiyeti Türk milletinin ve onun değerli ordusunun bir ve beraber olarak azimkârane yürütmesine borçluyuz. Fakat yaptıklarımızı asla kafi göremeyiz. Çünkü daha çok ve daha büyük işler yapmak mecburiyetinde ve azmindeyiz. Yurdumuzu dünyanın en mamur ve en medeni memleketleri seviyesine çıkaracağız. Milletimizi en geniş refah, vasıta ve kaynaklarına sahip kılacağız. Milli kültürümüzü muasır medeniyet seviyesinin üstüne çıkaracağız. Bunun için, bizce zaman ölçüsü geçmiş asırların gevşetici zihniyetine göre değil, asrımızın sürat ve hareket mefhumuna göre düşünülmelidir. Geçen zamana nispetle, daha çok çalışacağız. Daha az zamanda, daha büyük işler başaracağız. Bunda da muvaffak olacağımıza şüphem yoktur. Çünkü, Türk milletinin karakteri yüksektir. Türk milleti çalışkandır. Türk milleti zekidir. Çünkü Türk milleti milli birlik ve beraberlikle güçlükleri yenmesini bilmiştir. Ve çünkü, Türk milletinin yürümekte olduğu terakki ve medeniyet yolunda, elinde ve kafasında tuttuğu meşale, müspet ilimdir.

Bu parçadan yola çıkarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Öz değerlendirme yapılmıştır.
B) Gelecekle ilgili planlama söz konusudur.
C) Bir söylevden alınmıştır.
D) Hangi metotla ilerleme kaydedileceği verilmiştir.
E) Geçmiş eleştirilmektedir.

SÖYLEV(NUTUK)-2

4. Aşağıdakilerden hangisi söylev (hitabet) türünün bir özelliği değildir?

- A) Söylev belli düşünceleri topluluğa iletme amacı taşır.
- B) Kutsal yerlerde dini konularda yapılan konuşmalar birer söylev örneğidir.
- C) Orhun Yazıtları söylev niteliği taşıyan eserlerdir.
- D) Konuşmacı, dinleyenleri kendi düşüncesinin doğruluğuna inandıran kaygısı taşımaz.
- E) Söylevde sözcüklerinin ve cümlelerin anlamı kadar konuşma esnasındaki vurgu ve tonlama, jest ve mimikler de oldukça önemlidir.

6. Türk, Oğuz beyleri, milleti, işitin: Üstte gök basmasa, altta yer delinmese, Türk milleti, ilini töreni kim boza bilecekti?

(Orhun Anıtları)

“Biz doğrudan doğruya milletseveriz ve Türk milliyetçisiyiz. Cumhuriyetimizin dayanağı Türk topluluğudur.”

(Nutuk)

Türklerin bilinin ilk yazılı eseri olan “Orhun Anıtları” ile Atatürk’ün yazmış olduğu “Nutuk” adlı eser karşılaştırıldığında verilen yargılardan hangisi ya da hangileri doğrudur?

I- Her ikisi de söylev niteliğinde yazılmıştır.

II- Aynı alfabeler ile yazılmıştır.

III- Her ikisinde de milli şuur ön plandadır.

- A) Yalnız III
- B) I ve III
- C) Yalnız I
- D) I-II
- E) II-III

5. Fatih Sultan Mehmet’in nutku:

Ey benim namılı, şerefli, sadık emirlerim! İyi bilirsiniz ki üstünde durduğumuz şu memleket ve maliki olduğumuz devlet, nice müşkil muharebe ve mücahedeler sonunda, ecdadımız tarafından kazanılmış ve sonunda bize nasib olmuştur.

Diyar-ı Rûm’a az zamanda sahip olan ecdadımız, Allah ‘m azamet ve kudretine, peygamberimiz Hazreti Muhammed’in imdad-ı ruhanîyesine sığınarak, bütün As-ya ve Avrupa’da her diledikleri cengi kazanmışlardır...

Yukarıdaki metinde Fatih Sultan Mehmet ile ilgili ne söylenemez?

- A) İnançlı bir komutandır.
- B) Devleti genişletme politikası gütmektedir.
- C) Güçlü bir komutandır.
- D) Ordu ile bütünleşebilmiştir.
- E) Başarının tek kaynağı olarak kendini görmektedir.